

Forskning, der rammer gaden

En psykologiprofessor og hans metode til at få styr på tilværelsen er blevet et omdrejningspunkt i arbejdet med syriensfarere og radikaliserede unge.

“Det har været fantastisk vitaliserende for min forskning. Det giver energi at se, at forskning kan bruges som mere, end hvad der foregår i den akademiske verden, og det giver en anden kredit end den, man får ved at publicere forskningsartikler”.

Professor i psykologi ved AU Preben Bertelsen fortæller om det samarbejde, han har haft med SSP Aarhus – som er samarbejdet mellem skole, socialforvaltning og politi – om indsatsen mod radikaliserende unge mennesker. En indsats, hvor Bertelsens forskning og teorier er kommet til at spille en helt central rolle.

Når medarbejdere fra SSP går på gaden og møder unge, sker det med Bertelsens tilværelsespsykologiske redskaber i baghovedet. Jordnære spørgsmål, der samlet set peger ind mod det helt centrale for alle mennesker, nemlig at opbygge en tilværelse, der kan fungere for både en selv og ens omgivelser.

“Min forskning og mine modeller er nogle generelle interventionsmodeller, der er oplagte at bruge i forhold til radikaliserede unge. Det handler om at lade de

almene tilværelseskompetencer – opbygge et socialt netværk, få styr på sin dagligdag og deltage i det almindelige sociale liv. Og så handler det om at afstemme fremgangsmåden med de værdier og normer, der er i samfundet”, fortæller Preben Bertelsen.

Oplevet eksklusion

Når tilværelsespsykologi er relevant at bringe i spil i forhold til radikaliserede unge, handler det om, at truslen er større, når der ikke er styr på de grundlæggende ting i den unges tilværelse.

“Nogle af de drenge, der tager til Syrien, har en livslang historie med oplevet eksklusion, selvom de ligner nogle velintegrerede unge. Det kan være i skolen, hvor man dømmes ude på grund af race og sprog, det kan være andre sociale områder eller en generel behandling fra samfundets side. Og hvis trykningen trues af eksklusion, så er det, at man gennem for eksempel religiøs eller politisk stræben arbejder for at få sin tilværelse på plads igen”, siger han.

Den stræben betyder, ifølge Bertelsen, at de unge

fundamentalistisk, har brug for simple svar og får svært ved at magte flertydigheder. Derfor søger de mod grupper, der opfylder de behov.

Det alternativ til radikale ideologiske fællesskaber, som SSP Aarhus tilbyder de unge, er at få tilknyttet en mentor. En person, der kan tilbyde forståelse og accept, men også udfordre og vejlede den unge. Og det er primært Preben Bertelsen, der står for at uddanne mentorerne.

“Vi klæder dem på til at skabe en god relation. Men relationen skal også have en retning. Det er vigtigt, at mentorerne kan udfordre og tage konfrontationer om de svære spørgsmål, der kommer fra radikaliserings-siden”, siger Bertelsen.

Træt af kritik for blødsødenhed

Han er også central for en anden del af indsatsen mod radikaliserende, nemlig modtagelsen af syriensfarere, der vender tilbage. En potentiel sikkerhedsrisiko, som man i Aarhus løser ved at byde dem velkommen hjem og hjælpe dem til igen at blive en del af samfundet. De indledende samtaler står Preben Bertelsen for

“Det er jo ikke sødsuppe-psykologiske samtaler. Vi prøver at være kontante og konfrontere de unge med, at der er en masse ting, der skal på plads, før de kan være en del af samfundet”.

“De møder forskellige udfordringer, når de vender hjem. Det kan være ekstremt svært at komme tilbage i sit eget etniske miljø, fordi miljøet vil være på vagt i forhold til ikke at blive identificeret med en mistænkt terrorist. Der er risiko for, at de bliver yderligere radikaliserede herhjemme, og endelig er der en risiko for, at de har lidt skade og døjer med post-traumatiske problemer”, siger han.



“Nogle af de drenge, der tager til Syrien, har en livslang historie med oplevet eksklusion, selvom de ligner nogle velintegrerede unge”.

indirekte hans interventionsmodeller til referencpunkt i den nationale handlingsplan for forebyggelse af radikaliserings, og at han i disse uger bliver kimet ned af SSP-afdelinger i hele landet, der vil vide mere om tilværelsespsykologi.

Men selvom det er i forhold til radikaliserede unge, brugen af tilværelsespsykologien bliver udbredt, så ser Preben Bertelsen det dybest set som et værktøj, der kan bruges i forhold til alle unge, der har svært ved at finde sig tilpas.

“Det med at håndtere sin egen tilværelse er nogle meget menneskelige ting, vi alle har til fælles.

Uanset hvor man bor, og hvem man er. Det er en hjælp, man kan give, om det er radikaliseringsstruede eller bare unge, der er ved at falde ud af uddannelsen. Kernen er, at vi ikke skal kigge på de unge som farlige og utilpassede, men som unge mennesker, der forsøger at få styr på deres tilværelse”. <<

Syriensfarernes psykolog-samtaler hos Preben Bertelsen er en indsats, der har skabt forargelse og kritik.

En kritik, der kan gøre Preben Bertelsen godt gameldags træt.

“Det er jo ikke sødsuppe-psykologiske samtaler. Vi prøver at være kontante og

konfrontere de unge med, at der er en masse ting, der skal på plads, før de kan være en del af samfundet.

Men på visse af Folketingets rækker opfatter man den aarhusianske model som blødsødenhed, hvor de unge kan begå krigsforbrydelser og så tage hjem og få psyko-

loghjælp. Det er op ad bakke, når man hele tiden skal forsvare sig mod fordomme og misforståelser”.

Kimes ned fra hele landet

Til gengæld kan Preben Bertelsen glæde sig over, at regeringen har gjort Aarhus-modellen og således

“Det giver energi at se, at forskning kan bruges som mere, end hvad der foregår i den akademiske verden”

FAGLIGT FORUM

Fagligt forum er DM's tilbud til medlemmer, der søger inspiration til deres faglige og professionelle arbejdsliv. Fagligt forums fire universer bliver jævnligt opdateret på

dm.dk med nye artikler og arrangementer. Magisterbladet skriver i hvert nummer i 2014 om udvalgte emner fra universerne. Læs mere om Fagligt forum på siderne 58-59.

Den bløde vej i Aarhus

Kan man forebygge krig og terror med snak? Det gør man i hvert fald i Aarhus med så stor succes, at indsatsen mod radikaliserings er blevet rollemodel for hele landet.



Op mod 3.000 muslimer fra den vestlige verden er frivilligt draget til Syrien for at kæmpe for IS i den regionale konflikt. Et internationalt problem, både fordi det skærper konflikten i området, men især fordi man frygter en tilbagevendende af stærkt radikaliserede, våben-trænede unge, der i værste

risiko, når de vender hjem.

Men måske ligger løsningen på problemet i Aarhus. I hvert fald har en særlig indsats mod radikaliserings af unge muslimer vist sig så effektiv, at en lind strøm af såkaldte syriensfarere fra byen i 2012 og 2013 i år er blevet fuldstændig stoppet.

I september lancerede regeringen en national hand-

lingsplan omkring forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme, og her er Aarhus-indsatsen udpeget som rollemodel.

Men samtidig er Aarhus-indsatsen under stærk kritik – især fra Dansk Folkeparti – for at samarbejde med den lokale, salafistsympatiserende Grimhøj-moske og for generelt at have en for blød

og tolerant tilgang til syriensfarerne.

Spidser blyanten på systemerne

Der er intet hokuspokus over Aarhus-modellen. Den er kendetegnet ved en omfattende, helhedsorienteret og målrettet indsats lige fra de første bekymringer fra forældre eller lærere over en

» ung, der begynder at ytre sig i militante vendinger, til de, der vender hjem fra krig i Syrien.

“Vores strategi er at gå lige på den unge og forældrene. Tage snakken og finde ud af, hvad der er på spil. Det er i miljøet, det skal løses. Og det med at have en direkte tilgang har vi haft meget god succes med. Vi bruger de systemer, der findes – politi og socialforvaltning. Så vi har egentlig ikke lavet noget nyt, bare spidset blyanten på de almindelige systemer”, fortæller Toke Agerschou, der er leder af SSP Aarhus.

En særlig ting omkring Aarhus-indsatsen er den omfattende inddragelse af vidensressourcer. En række forskere – primært fra Aarhus Universitet – har præget indsatsen med baggrund i deres egen forskning.

Modpoler til sekterisk tiltrækning

Forskerne fra AU spiller blandt andet en stor rolle i uddannelsen af et sær-

ligt mentorkorps, der indgår som trin to i indsatsen. Hvis en ung er på en glidebane mod radikaliserings, forsøger man at knytte vedkommende sammen med en mentor, der kan virke som en modpol til den påvirkning, den unge er udsat for fra de radikale miljøer. En påvirkning, som kan have næsten sekterisk karakter.

“Det er grupper med stærke fællestræk og stærk, indre disciplin, og det gør, at al information bliver filteret. Hvis man så samtidig føler sig hjemløs i det øvrige samfund, så er det svært at finde ud”, fortæller Toke Agerschou.

I yderste instans har han mulighed for at iværksætte en exitstrategi, som man kender det fra bande- og rockerarbejdet, hvis den unge vil ud af miljøet, men ikke selv magter at tage skridtet.

Hjælp til syriensfarerforældre

En anden vigtig del af indsatsen har været omkring de unge, der allerede er rejst til Syrien. Her arbejder man i første omgang med forældrene, der som regel har været stærkt imod den unges rejse og er dybt bekymrede.

“Vi har tre slags møder. Et, der er mere selvhjælpsagtigt. Et, der handler om,

hvordan man snakker med de unge, når de ringer hjem. Og så et, der handler om at give forældrene noget forståelse omkring samfund og myndigheder. De er ofte vrede og kan ikke forstå, at vi ikke stopper deres børn, tager deres pas eller gør noget andet”, siger Toke Agerschou.

Hvis og når de unge vender tilbage, står man igen klar. De tilbydes samtaler med en psykolog, og man forsøger at få dem i gang med en normal hverdag igen, for eksempel ved hjælp af mentorordningen.

Fra marginalisering til radikalisering

Netop disse tilbud har været under heftig politisk beskyldning, typisk fra den fløj, der også vil have det gjort ulovligt at rejse til Syrien og deltage i konflikten – det er det principielt ikke i dag, medmindre man kæmper med grupper, der er på EU's terrorlister.

Toke Agerschou ser pragmatisk på det spørgsmål.

“Min faglige tilgang er, at hvis det virker at tage pas fra folk, så sæt det i værk. Men det er svært at se, hvordan man vil håndhæve det. Og faren er, at man sætter nogle stopklodser op, der bekræfter de unge i, at de lever i et træls samfund”, siger han.

“Vores strategi er at gå lige på den unge og forældrene. Tage snakken og finde ud af, hvad der er på spil. Det er i miljøet, det skal løses”.

*Toke Agerschou,
leder af SSP Aarhus*

Projektet har det officielle navn “indsats mod radikaliserings og diskriminering”. Ordet diskriminering peger på en af de grundlæggende kilder til radikaliserings – at unge føler sig marginaliserede i deres eget fødeland på grund af race, religion eller kultur. Et problem, der ikke så let lader sig løse. Men Agerschou peger blandt andet på, hvordan man i skolerne kan være med til at skabe større kendskab og forståelse mellem religioner og kulturer i landet.

“Som lærer skal man påtage sig at tage nogle af de store spørgsmål op, lade de unge diskutere og få nogle meninger til at brydes. Det er med til at aftabusere de emner, og det hjælper dem, der føler sig marginaliseret i klassen”. <<

“Hvis man samtidig føler sig hjemløs i det øvrige samfund, så er det svært at finde ud”.

Toke Agerschou, leder af SSP Aarhus

Aarhus-indsats er “world breaking news”

Det er sjældent, at Danmark møver sig ind som nyhed på internationale medier som Al-Jazeera, CNN og Washington Post. Men SSP Aarhus' indsats mod radikaliserings er ikke desto mindre en historie, der har skabt overskrifter over hele verden.

“Vi har oplevet udenlandsk interesse i flere år. Men det tog rigtig fart, efter at vi for nogle måneder siden blev interviewet i

interview til Al-Jazeera, der gav en rigtig positiv beskrivelse af indsatsen. Siden har vi været på CNN, i Washington Post, flere franske tv-stationer har været her, Sverige har kørt et dokumentarprogram om os og så videre”, fortæller Kristine Küsch Larsen, der er konsulent og mentorkoordinator ved SSP Aarhus.

Efterspørgslen har i perio-

hver dag var medier, der henvendte sig for at få interview. Blandt andet har de ansvarlige chefer – Toke Agerschou fra SSP Aarhus og Allan Aarslev fra Østjyllands Politi – været nødt til at fordele pressearbejdet mellem sig, så det ikke skulle tage for meget tid. I dag er pressekoordinationen blevet en særskilt opgave, der er afsat ressourcer til.

En ven sendt fra myndighederne

Som mentor for unge muslimer, der er på vej mod at blive radikaliserede, skal Magnus Nielsen få dem til at gå uden om de forkerte beslutninger og vise, at samfundet også er til for dem.

Kantinen på Statsbiblioteket i Aarhus er som altid fyldt med studerende. I en evig vekslen mellem fordybelse og flygtige overblik sidder de ved cafebordene med deres bøger, computere og automatkaffe.

Men en af dem er en fremmed fugl. Også selvom han kun bor få kilometer fra universitetet. Han befinder sig midt i et samfund, hvor han føler sig rodløs og uvelkommen, blandt mennesker, hvis værdier han ikke deler og ikke forstår. Passet er dansk, men hjertet befinder sig et sted i Mellemøsten, hvor hans trosfæller kæmper mod undertrykkelse og regimer, som Vesten står bag.

Sammen med ham sidder Magnus. Hans mentor. Det er Magnus, der har bestemt, at de skulle herhen. De mødtes nede på Steno Museet og spadserede op gennem Universitetsparken, snakkede lidt om fodbold, gymnasiet og andre småting. Da de kom op til biblioteket, viste Magnus ham, hvor sindssygt mange bøger der er i bogtårnet, og nu sidder de og drikker te og snakker. Om islam og alt det, der foregår. Selv om Magnus ikke er troende, ved han ret meget. Den 30-årige cand.mag. i religions-

forskelle på wahabisme og salafisme og om forskellige fortolkninger af islam. Og så lytter han til, hvad man siger. I lang tid.

Statsbiblioteket er faktisk et o.k. sted.

Mødested med symbolik

Der er gået tre et halvt år, og Magnus sidder igen i Statsbibliotekets kantine, denne gang sammen med Magisterbladet. Kaffeautomaten er skiftet ud med en moderne espressomodel, men ellers er der den samme livlige stemning af unge mennesker på vej mod nye horisonter.

Magnus Nielsen er ansat som mentor i Aarhus Kommunes program for antiradikalisering. Hans job er at knytte sig til unge mennesker, der frygtes at være på vej ind i et radikalt islamistisk miljø. En vej, der ultimativt kan ende med krigs- eller terrorhandlinger.

Ovenstående er en beskrivelse af det første møde, han havde på egen hånd, med en mentee. Og at det var på Statsbiblioteket, var langt fra nogen tilfældighed.

“Jeg havde bemærket, at min mentee var meget vidensbegærlig og interesseret i læring og uddannelse. Så valgte jeg Statsbib-

om noget sted et symbol på viden, læring og udvikling. Han var helt duperet over bogtårnet – at der findes så mange bøger! Det havde en god effekt med et sted, der ikke er valgt tilfældigt, men siger noget om det, der også er kernen”, fortæller Magnus Nielsen.

Han peger rundt i kantine på forskellige borde, hvor de siden kom til at sidde adskillige gange og snakke i timevis.

I dag er det mentorforhold forbi. Opgaven er løst, i hvert fald for så vidt at hans mentee er fri af radikale muslimske miljøer. Men risikoen var til stede dengang – også mere end Magnus Nielsen var klar over.

“Efter at vi havde kendt hinanden næsten et år, snakkede vi på et tidspunkt igen om radikale miljøer. Og så sagde han: Jeg var faktisk konkret til stede i en kælder, hvor der var en rekruttor, der forsøgte at få os ind i en radikal gruppe. Det fortæller noget om, at der går noget tid, før de åbner op”.

Radikaliseringens banen

Magnus Nielsen er 30 år. Han var nyuddannet, da han begyndte som mentor i 2011 i den dengang helt nye indsats.

Kort efter opstarten med hans første mentee blev der etableret træning og undervisning for Magnus og de øvrige mentorer. Først og fremmest ved psykologiprofessor ved AU Preben Bertelsen, hvis socialpsykologiske teorier er



» blevet en rød tråd for mentorindsatsen.

“Vores mål er at komme ind tidligt, i det, vi kalder den søgende periode.

Vi prøver at gøre opmærksom på nogle ting og måske stille nogle muligheder op. Men jo længere vi kommer ind på radikaliseringsbanen, jo sværere bliver det. Vi har det, vi kalder tipping point – efter det kan vi ikke gøre noget. Så er det et sikkerhedsaspekt, som for eksempel politiet skal tage sig af”, fortæller Magnus Nielsen.

Han trækker nogle pirer frem med teoretiske figurer, der beskriver den situation, de unge står i. En trekant mellem individet, gruppen og samfundet. Øvelsen består i at få det til at fungere hele vejen rundt.

“Du er her som individ og har nogle holdninger, men dine holdninger og handlinger har også en betydning for dine omgivelser. Den

slags har de unge meget lidt selvrefleksion omkring i starten, og det er interessant at arbejde med”, fortæller han.

En ventil, der bliver lettet

Et mentorforhold starter typisk ved, at SSP Aarhus, hvor indsatsen mod radikaliseringsbanen ligger, får indberetninger om en ung, der er begyndt at opføre sig anderledes, for eksempel ved at ytre sig i militante vendinger og vise stadig mindre interesse for skole eller arbejde. Efter at have talt med forældre, lærere eller klubpædagoger tager en konsulent fra SSP kontakt til den unge og inviterer til et møde, hvor også mentoren er med. En lidt speget situation, der dog godt kan udvikle sig positivt, når den unge føler, at nogen faktisk gider lytte til ham. Ofte er det forholdene i Mellemøsten, der sætter store følelser i spil.

“Det er næsten som en ventil, der bliver lettet. Det er, som om mange af de unge muslimer ikke rigtig har nogen legitime steder at tale om følsomme eller kontroversielle emner”.

“Mange føler, at der sker overgreb mod islam, at man kun støtter den ene side, at man angriber den muslimske civilbefolkning og vil omstyrte deres styre. Det er næsten som en ventil, der bliver lettet. Det er, som om mange af de unge muslimer ikke rigtig har nogen legitime steder at tale om følsomme eller kontroversielle emner”, fortæller Magnus Nielsen.

Det første møde afløses af et nyt, og her foreslår konsulentens så et fast mentorforhold. Herfra overtager Magnus Nielsen kontakten på egen hånd, men har sta-

dig mentorkonsulentens som sparringspartner i baghånden. Møderne kan variere fra flere gange om ugen til et par gange om måneden.

Magnus Niensens rolle som mentor er at komme tæt på den unge og vejlede vedkommende til at træffe de rigtige beslutninger i sit liv. Men vejen hertil går gennem en god social relation – et professionelt venskab.

Han trækker igen en seddel frem.

“Jeg skrev nogle ting ned om, hvad jeg har hjulpet med som mentor: oprettet lånekort til bibliotek, hul-

Forstå et menneske – forstå hans fjendebilleder

Motiveret vold kræver fjendebilleder. Uanset om det er danske Jenser eller hellige krigere, der trykker på aftrækkeren, gør de det med en fortælling i baghovedet om en ond, aggressiv og hensynsløs fjende, der dybest set fortjener at få en kugle i skallen.

Lektor og idehistorikeren Mikkil Thorup er en af de forskere fra Aarhus Universitet, der deltager i det tværfaglige samarbejde omkring indsatsen mod radikaliseringsbanen. Han bidrager med sin forskningsbaserede viden om, hvordan, vi konstruerer vores fjendebilleder.

“Forståelsen af sig selv og sin modstander skal være på plads, for at man moralsk kan argumentere for brugen af

vold. De fortællinger har en genkendelig struktur – forskellige komponenter, for eksempel at man selv begår vold, men ikke er voldelig”, fortæller Thorup.

Opbygningen af fjendebilleder følger samme struktur, uanset om det er muslimske fjendebilleder af Vesten eller omvendt. Og forstår man dem, er man klædt bedre på til en konstruktiv diskussion.

“Mit bidrag er at eksplisitere de her argumenter, så SSP-arbejderne kan genkende dem, når de taler med de unge. Så for eksempel argumentet om, at NATO har lavet Muhammed-tegninger for at ydmyge muslimer – i stedet for bare at gendrive det som idioti – kan man se det som et billede på

noget andet, en forståelse af at føle sig fremmedgjort”.

Mikkil Thorup er løst tilknyttet indsatsen mod radikaliseringsbanen. Han holder oplæg i SSP-regi og deltager i tværfaglige udviklingsseminarer omkring temaet.

“Vi mødes hvert halve år og diskuterer de ting, vi laver, i relation til det konkrete arbejde. SSP er meget hands-on, så hvert halve år åbner de døren til nogle teoretikere som mig, der stiller nogle spørgsmål – for eksempel: Hvor antidemokratisk har man lov at være, før man er et problem? De kan reflektere over deres praksis på en måde, der ikke er tid til i hverdagen”.

pet med ansøgninger til studiejob, lektiehjælp, eksamenshjælp. Vi kan også bare pleje relationen – spise en sandwich, få en kop kakao på en cafe eller gå i biografen”, fortæller han.

Respekt for islamviden

Den venskabelige kontakt har flere formål. Det ene er at opnå fortrolighed og tillid. Det andet er – hvor absurd det end kan lyde – at guide de unge ind i det normalsamfund, de ellers føler sig afsondrede fra.

“Nogle af mine mentorkolleger har oplevet, at deres mentees rent faktisk ikke har prøvet at være på cafe og forstået, at de også kan bruge den side af samfundet. Kan jeg det? Og vi vil gerne have vores mentees til at være en del af samfundet”.

Han fortæller også, hvordan han i et tilfælde endte med at optræde som mægler i en familiekonflikt. Hans mentee hang ud med nogle mere radikale typer, blandt andet fordi han ikke havde lyst til at være hjemme. Forældrene syntes, det hele var gået i skuddermodder, og så spurgte de direkte Magnus Nielsen, om han ikke kunne gøre noget.

“Det er følelsen af social kontrol, og at forældrene bestemmer alt, mens forældrene synes, han ikke passer sine pligter og altid er ude. Det kan lyde som banale teenageproblemer, men det kan jo føles stærkt alligevel. Så vi satte os ned, og jeg tog en blok og spurgte: Hvad

vil du have anderledes, hvad vil I have anderledes? Og så blev de ting skrevet ned. To uger senere satte vi os ned igen, og alene det, at de havde lyttet til hinanden, havde gjort stemningen bedre”, fortæller han.

En afgørende faktor for Magnus Niensens rolle som mentor er hans uddannelse i religionsvidenskab, hvor specialeafhandlingen sågar handlede om radikal islamisk politik. Hans viden om islam er med til at give hans ord tyngde – også selvom han selv er ikketroende.

“Så sent som sidste uge sagde min nuværende mentee: Det afgørende ved, at du ved de her ting, er, at jeg ikke skal forklare alt muligt. Vi er i et paradigme, hvor vi forstår hinanden. Det synes jeg er fantastisk”.

Netop det at skulle håndtere sin tro i et verdsligt samfund som det danske er en stor udfordring og frustration og medvirkende til at skabe den fremmedgjort-hed, der i yderste instans kan føre til radikalisme.

“Det første, jeg siger, er, at det er fint at være religiøs. Det skal bare landes på et niveau, hvor det bliver en del af tilværelsen og ikke hele tilværelsen”.

Flakkende øjne

Formålet med indsatsen er primært at forebygge, at unge radikaliseres i en grad, hvor de ultimativt rejser ud af landet for at deltage i terror eller krigshandlinger. Men en del af indsatsen

handler om dem, der ikke blev stoppet i tide, og som bagefter vender hjem, først og fremmest fra Syrien.

De bliver også en del af mentorprogrammet, og Magnus Nielsen har været mentor for en såkaldt syriensfarer.

Vedkommende havde efter eget udsagn kun deltaget i humanitært arbejde i en lejr. Men om det er hele sandheden, kan man ifølge Magnus Nielsen ikke vide.

“Han er meget glad for at have været af sted, og han ville meget gerne fortsætte med humanitært arbejde. Jeg foreslog, at han kunne hjælpe hjemmefra gennem nogle muslimske organisationer, men han var ikke helt med på den, fordi han hellere ville af sted selv. Han følte virkelig, han havde gjort en forskel og udfyldt en muslimsk pligt”.

Omvendt kunne Magnus godt fornemme, at her var en person, der havde været tæt på en krig.

“Man kunne sagtens se, at vedkommende havde oplevet nogle ting. Vi kunne sidde her på Statsbiblioteket, hvor der er mange mennesker, og han ville sidde med flakkende øjne og konstant opmærksomhed på omgivelserne, især høje lyde. Det står for min egen regning, men det ligner en reaktion”, siger han.

Ingen tvang

Den hjemvendte syriensfarer var gået ud af 3g, så fokus var at få ham tilbage på

“Vi kunne sidde her på Statsbiblioteket, hvor der er mange mennesker, og han ville sidde med flakkende øjne og konstant opmærksomhed på omgivelserne, især høje lyde”.

skolebænken, så han kunne få sin eksamen. Det lykkedes, og derefter ønskede han at stoppe mentorforholdet. Magnus havde gerne fortsat.

“Der var mere at arbejde med. Vi havde succes med, at han fik sin studentereksamen, og han tog ikke af sted igen i perioden. Men det var ikke en færdig sag”.

Men programmet er frivilligt. Der er ingen tvang. Omvendt slutter mentorforholdet også, når radikaliseringsstruslen er væk. Og Magnus må tage den professionelle mine på og sige tak for denne gang.

Sin nuværende mentee har han haft siden februar. Også han ville gerne til Syrien for at “gøre en forskel”.

“Han beskrev det næsten, som om han var ansat i Udenrigsministeriet. Men der må man også være skarp og sige: Det der er utopisk. For nogle uger siden siger han så: Magnus, nu har jeg ikke lyst til at tage til Syrien mere. Det er fint, men der skal stadig arbejdes med det. Det skal sive ned i kroppen”. <<

Af hensyn til det fortsatte mentorarbejde optræder den interviewede i artiklen med et opdigtet navn.

“Nogle af mine mentorkolleger har oplevet, at deres mentees rent faktisk ikke har prøvet at være på cafe og forstået, at de også kan bruge den side af samfundet. Kan jeg det?”